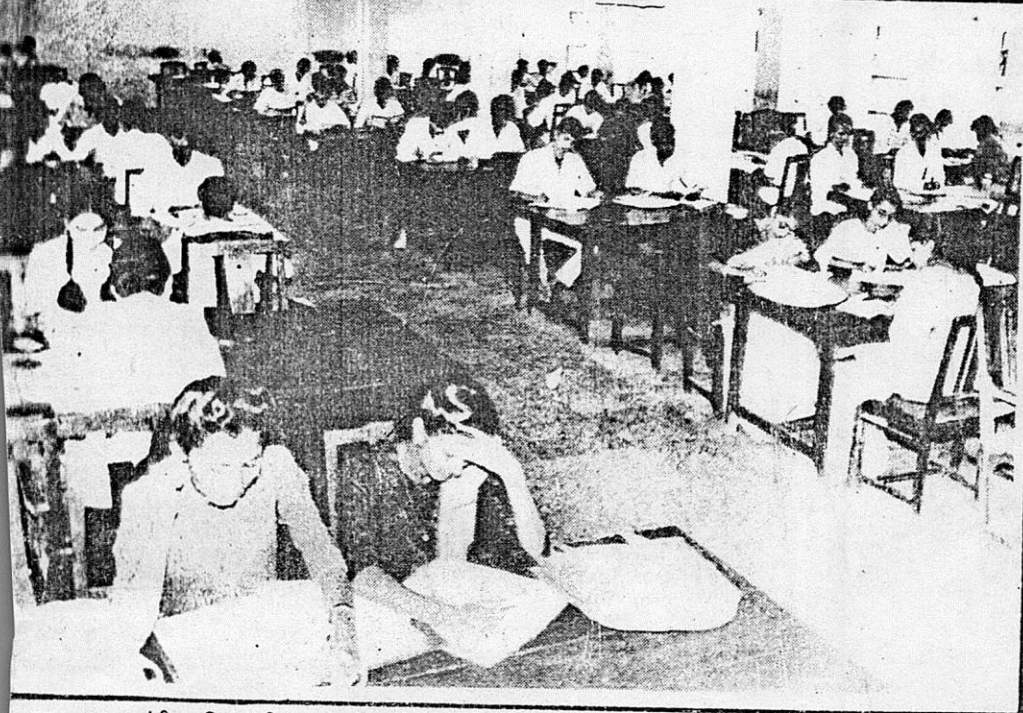

जग युवकांचे

अर्चना आणि अनितांचा नंबर कुठल्या चिंचोके फेकावेत तसे विद्यार्थी विस केंद्रावर पडलाय बघू या. तेवढंच बेस्ट लक अभ्यासात दंग असतात. घायला जायला तरी चान्स मिळेल, हसली जवळच डी. वाय. पाटील कॉले मुलींचे होस्टेल. दारावरच सिव्क्युरिटी तैनात कुणाची. (होस्टेलच्या विद्या सोडून) आत जाण्याची सोय नाही. ति 'टाम्या' कुत्रा पवित्र्यातच बसलेला अर्मुली मात्र आतबाहेर येत जात हे समोरच्या हॉटेलमध्ये काही मुलं त्यांची पाहताहेत... मुली येतातच हेलो... नास्ता... मुलांचे खिसे रिकामे... मुली! होस्टेलमध्ये...! डी. वाय. पाटील कॉले गॅदरींग सुरू आहे. त्यामुळे तिथलं अभ्यास वातावरण विचारण्याची सोय न होस्टेलवर अभ्यास होत असेल तं कॉलेजवर मात्र ह्या दिवसात अभ्यास नाव प्रकार अस्तित्वात नाही. हं... गॅद झाल्यावर मात्र या विद्यार्थी-विद्यार्थि सारखी हार्ड स्टडी त्यांचीच (बिचार्य अभ्यास करकरून अगोदरच चप्पे लागले

कोल्हापूरपातील एका कॉलेजमध्ये घेत जाणाऱ्या ओरल्स (मौखिक) परीक्षा हा ए मजेशीर नमुना...
एका विद्यार्थ्याची ओरल घेतली जाते तर प्राध्यापकमहोदय हं, ए नाव लिही, स कर, हं सांग विमाशास्त्र म्हणजे काय? विद्यार्थी उत्तर देणार एवढ्यात जवळच वर्गातून पीरियड घेऊन बाहेर पडले प्राध्यापक म्हणाले, कशाला राव त्या ओरल घेताय? त्याच पाठांतर जबरद आहे. गॅदरींगला त्यानं तरुण तुर्क मध्य बारटकें रंगवला होता, झालं त्या महाभागा ओरल न देताच पंदरात मार्क पाडून घेतले. तर एकंदर असे हे वातावरण आ अभ्यासाचं.. प्राध्यापक अक्षरशा पत्रावळ गोळा केल्याप्रमाणे ट्युटोरियल्स, असाईनमें गोळा करताहेत. काही प्राध्यापक प्रामाणिकपणे विद्यार्थ्यांना अभ्यास करण्या आवाहन करताहेत. प्रतिसाद किती मिळतो ह भाग वेगळा. कॉलेजच्या स्टडीरूमप्रमाणेच विविध बागबगीचेही फुल्ल आहेत. अभ्यास विद्यार्थ्यांनी. परीक्षा झाल्यावर ही पाखर मौजमजा करायला दोन महिने मोकळी

या महाशयांनी विद्यार्थ्यांच्या घामाच्या धारा निथळत होत्या. तर हार्डला हात घातलाच म्हणून सभजा. रिसिटसाठी आलेल्या विद्यार्थिनी घोळक्याने न्हा दंगा करणार नाही अशी हमी उन्हांचा चटका सहन न झाल्याने जवळच्याच पुणेकरांच्या रसवंतीगृहाची वाट जवळ करीत पित ते कार्ड जप्त!
विद्यार्थ्यांना वागणूकही कशी, 'ओ लई खडूस दिसतंय बग. आयकार्डशिवाय प्रतिक्षेतला एक ग्रुप... किरण्या! त्यो क्लार्क लई खडूस दिसतंय बग. आयकार्डशिवाय रिसिटच न्हाई म्हणतय. माझा थोबडा कॉलेजच्या एकूण एक पोरींना पाट... वारावीला आला तरी आयकार्डचं महत्व माहीत नाही अन् महाशय परीक्षा घायला निघालेत!) लगेच त्याचा दोस्त म्हणाला, सुन्या मरतोयस व्हय रे धा रुपय भरून आयकार्ड काढायला! मीने प्यार किया वीस रुपय ब्लॅकनं घेऊन बघितलास की ऑ? ते राहू दे चल ती मनिषा,

ट्युटोरियल लिहित बसला होता. ऑर्डर काय? तर फक्त एक कप चहा! ट्युटोरियल लिहायला अर्धा तास! (हॉटेलमालक लवकरच बंगला बांधणार स्वतःचा नफा होतोय ना असा.)
संध्याकाळची सहाची वेळ महावीर कॉलेजची स्टडीरूम. दारातच शिपाई चुनातंबाखू मळत बसलेला, त्याला विचारलं, 'स्टडीरूम सुरू आहे का? त्याच्या तोंडातली तंबाखूची गोळी दाढेत ढकलीत तो म्हणाला, आट्टा इस्टडीरूममदी कोणबी न्हाइ व सात वाजताना इद्यार्थी येत्यान मग अस्तुया त्यांचा अभ्यास सुरू.तर महावीर कॉलेजमध्ये रात्री अभ्यासिकेची सोय आहे. एखाद्या मोकळ्या वर्गात ट्युबलाईटच्या प्रकाशात आपण

नबाब शेख